

4. DEMOGRAFICKÝ A SOCIÁLNÍ VÝVOJ ÚZEMÍ

4.1. OBYVATELSTVO

Základní demografická charakteristika vychází ze sčítání 2. 3. 1991 (SLBS). Počet bydlících osob v Liberci dosáhl při sčítání hodnoty 101 967 osob, z toho bylo 49 080 mužů (48,13 %) a 52 887 žen (51,87 %). Vývoj základních věkových skupin potvrzuje nepříznivé tendence zhoršování věkové skladby obyvatelstva. Stálý pokles potvrzuje snižování počtu trvale bydlících obyvatel v roce 1998 na 99 794 a v roce 1999 na 99 588 obyvatel. Dle předběžných výsledků sčítání SBDL (září 2001) bylo ve městě evidováno 99 832 obyvatel, z toho 98 763 trvale bydlících.

Věková skladba obyvatelstva

Věková skladba	1991		1995		2001	
	abs.	%	abs.	%	abs.	%
Předproduktivní	20 669	20,3	17 463	17,3	15 665	15,7
Produktivní	61 189	60,0	65 574	65,2	66 367	66,5
Poproduktivní	20 109	19,7	17 567	17,5	17 800	17,8
Σ	101 967	100,0	100 604	100,0	99 832	100,0
Index vitality	1,03		0,99		0,88	

Pozn.: Od roku 1997 došlo ke změně vymezení produktivního věku (15 - 59 pro obě pohlaví).

Pro návrhové období byla zpracována prognóza vývoje počtu obyvatel ve 3 variantách. S ohledem na pravděpodobný vývoj jednotlivých složek reprodukce lze očekávat, že počet obyvatel v Liberci se bude snižovat prakticky po celé návrhové období. Za nejpravděpodobnější se předpokládá vývoj dle střední varianty. Předběžné výsledky sčítání obyvatelstva tento vývoj potvrzují a nevyvolávají potřebu měnit prognózované úvahy o vývoji obyvatel v území.

Varianty projekce

Varianta	1995	2000	2005	2010	2015	2020
Minimální	100 600	98 746	97 215	98 888	93 854	91 186
Střední	100 600	99 502	99 240	99 171	98 307	96 846
Optimistická	100 600	99 714	99 433	99 722	99 414	98 365

Struktura vývoje přírůstku obyvatel (tis. osob) střední varianta

Období	1995 až 2000	2000 až 2005	2005 až 2010	2010 až 2015	2015 až 2020	Celkem 1995 - 2020	Z toho 1995 - 2015
Počáteční stav	100,6	99,5	99,3	99,2	98,9	100,6	100,6
Přirozený	-0,4	-0,5	-1,0	-1,5	-1,7	-5,2	-3,5

Migrační	-0,7	0,3	+0,9	+0,7	+0,3	+1,5	+1,2
Celkový	-1,1	-0,2	-0,1	-0,9	-1,4	-3,7	-2,3
Konečný stav	99,5	99,3	99,2	98,3	96,9	96,9	98,3

Vývoj počtu obyvatel dle střední varianty je podmíněn migračním přírůstkem cca 1 200 osob. Zdroj imigrantů do města je uvažován z území mimo vlastní aglomeraci. V aglomeraci jsou zdroje imigrantů prakticky vyčerpané.

Prognóza počtu osob (%)
střední varianta

Ukazatel Věková skupina	1995 stav	2 000 odhad	2005	2 010	2015	2020
Předproduktivní (abs)	17 463	15 218	13 544	12 763	12 881	12 362
Produktivní (abs)	65574	67648	69356	66866	62195	60559
Poproduktivní (abs)	17567	16636	16370	19542	23231	23 925
Celkem	100 604	99 502	99 270	99 171	98 307	96 846
Index vitality	0,994	0,915	0,827	0,653	0,555	0,517
Průměrný věk	37,52	39,19	40,63	41,94	43,24	44,29

Vývoj počtu obyvatel města Liberce prochází v současné době fází stagnace s tendencí poklesu počtu v návrhovém období. Snižování počtu narozených, změny v charakteristikách plodnosti a úmrtnosti a výrazné omezení imigračního přírůstku, spolu s poklesem počtu bydlících osob, nepříznivě ovlivňují věkové složení obyvatelstva. V důsledku tohoto jevu dochází k negativnímu ovlivnění dalších socioekonomických charakteristik populace (především po roce 2010).

Vzhledem k potřebě zachytit pro bilanční úvahy očekávaný vývoj populace, který přesahuje návrhové období r. 2015, jsou prognózované údaje doplněny k r. 2020. Uvedené hodnoty potvrzují prohlubování nepříznivých tendencí vývoje po r. 2015. Aktualizace projekce vývoje počtu obyvatel zmíněné trendy dále potvrzuje [Terplán 2000].

Pro návrhové období - rok 2015 - lze očekávat následující demografické jevy:

- Zhoršování ukazatelů plodnosti, zlepšování ukazatelů úmrtnosti, zvyšování střední délky života, celkové stárnutí populace.
- Stálý pokles počtu obyvatel s vyšším úbytkem ke konci návrhového období.
- Pokles přirozenou měnou v rozmezí 2 - 8 % současného stavu (dle variant projekce).
- Pokles přirozenou měnou nedokáže reálný rozsah migračního přírůstku výrazně pozitivně ovlivnit.
- Změny věkového složení obyvatelstva (nové vymezení produktivního věku):
 - trvalý úbytek osob v předproduktivním věku (bude dočasně zastaven v letech 2009 - 2015).
 - pokračování nárůstu osob v produktivním věku cca do roku 2005. Po krátkodobé stagnaci po roce 2007 se očekává výrazný úbytek, který bude pokračovat i po roce 2015 (odchod silných poválečných ročníků do poproduktivního věku).

- mírný pokles, později stálý do roku 2003 mírný přírůstek osob poproduktivní věkové skupiny. Výrazné nárůsty v letech 2005 - 2015 budou ke konci výhledového horizontu poněkud zpomaleny přesunem silných ročníků do věku s výrazně vyšší úmrtností.
- V důsledku uvedených faktorů dojde k výraznému zhoršení reprodukčních podmínek pro další období po návrhovém horizontu 2015. Současný demografický potenciál území nemůže uvedený trend změnit.)
- Nepříznivý vývoj může zastavit pouze imigrace mladého obyvatelstva a sekundárně tak zlepšit reprodukční podmínky ve městě.

NÁVRH ŘEŠENÍ:

- Z důvodů potřeby zajistit všechny funkce, které město ve svém regionu plní, je nezbytné vytvořit podmínky minimálně pro bydlení v rozsahu cca 96 - 98 000 bydlících osob. V zájmu zastavení nepříznivého vývoje a na základě požadavku samosprávy bilancuje územní plán pro návrhové období (tj. do roku 2015) nárůst počtu obyvatel na 102 - 104 000 osob, tj. včetně rezervy 5 - 8 % oproti prognózované hodnotě.
- Dosažení uvedených hodnot počtu obyvatel předpokládá další imigraci obyvatel v rozmezí 4,6 - 7,4 tisíc osob.
- Specifická zařízení občanské vybavenosti a technické infrastruktury jsou dimenzována na výhledových 110 - 113 000 uživatelů území a tím se zohledňuje vliv dojížděky a cestovního ruchu.
- Pro bilancování potřeb nadměstského vybavení a při hodnocení regionálních vazeb města v rámci ČR a přeshraničních vazeb v rámci Euroregionu je nutné brát v úvahu specifické potřeby obyvatelstva celého kraje, tj. cca 430 000 osob.

ZÁSADY ŘEŠENÍ ROZVOJE MĚSTA:

- Při úvahách o rozvoji města respektovat požadovanou hodnotu 102 - 104 000 bydlících obyvatel.
- V zájmu podpory pozitivních změn ve věkové skladbě obyvatelstva a změn v demografických charakteristikách je nutno vytvářet podmínky pro příliv mladého obyvatelstva a to podporou výstavby nájemních bytů a rekonstrukce stávajícího bytového fondu, podporou rozvoje výrobních zón a zkvalitnění životního prostředí.
- Územně plánovací připravenost a vstřícná hospodářská politika města směrem k investorům se zájmem o průmyslovou a bytovou výstavbu.
- Zlepšováním celkových podmínek pro zdravý vývoj populace - životní prostředí, atraktivita a prosperita města, podmínky pro rekreaci, využívání volného času, vzdělání, školství, kulturu a sport - pozitivně ovlivňovat změnu vývoje počtu a skladby obyvatelstva města.
- Výše uvedené zásady jsou nezbytné k tomu, aby město uspělo v konkurenčním prostředí omezených zdrojů imigrace obyvatelstva.

4.2. ZAMĚSTNANOST

Ekonomická aktivita obyvatelstva města Liberce je relativně vysoká. Ke dni sčítání 1991 bylo evidováno 56 526 ekonomicky aktivních osob, což činí cca 55,5 % z celkového počtu trvale bydlících obyvatel. Vysoká byla především ekonomická aktivita žen (52,2 %) a ekonomická aktivita důchodců (20,8 %).

Specifická úroveň ekonomické aktivity (1991)

Sčítání	Ekonomická aktivita (abs)			Bydlící osoby			Ekonom. aktivita (%)		
	M	Ž	Celk.	M	Ž	Celk.	M	Ž	Celk.
Produkt.	27 208	25 150	52 358	31 491	29 698	61 189	86,4	84,7	85,6
Poprodukt.	1 711	2 457	4 168	6 979	13 130	20 109	24,5	18,7	20,8
Celkem	28 919	27 607	56 526	49 080	52 887	101 967	58,9	52,2	55,5

Z předběžných výsledků sčítání SBDL 2001 lze odvodit počet ekonomicky aktivních 48 304 osob, tj. 48,4 % obyvatel města. Vzhledem k odlišné definici ekonomické aktivity v roce 1991 oproti roku 2001 nejsou údaje 1991 a 2001 plně srovnatelné. Pokles celkové úrovně ekonomické aktivity ve městě je však evidentní.

Struktura obsazených pracovních příležitostí (1991)

Ukazatel Odvětví	I. sektor zem. + les.	II. sektor průmysl stavebnictví	III. sektor služby ostatní	Celkem
Ekonomicky aktivní (EA)	2 200	27 496	26 830	56 526
% struktura	3,9	48,6	47,5	100,0
Počet dojíždějících	384	3 660	3 129	7 173
rel. (%) k počtu EA	17,4	13,3	11,7	12,7
(%) struktura	5,4	51,0	43,6	100,0
Počet vyjíždějících	552	4 722	2 029	7 303
rel. (%) k počtu EA	25,1	17,2	7,6	12,9
(%) struktura	7,5	64,7	27,8	100,0
Saldo pohybu	- 168	- 1 062	1 100	- 130
(%) struktura	-	-	-	-
Počet pracovních příležitostí	2 032	26 434	27 930	56 396
(%) struktura	3,6	46,9	49,5	100,0
Podíl prac. příležitostí / EA	92,4	96,1	104,1	99,8

Pozn.: Aktuálnější data nebyla v době zpracování k dispozici.

S úrovní ekonomické aktivity obyvatelstva výrazně souvisí vývoj nezaměstnanosti obyvatelstva v obci. Po celé období se míra nezaměstnanosti, při stálém mírném růstu, pohybovala pod republikovým průměrem. V roce XII/1996 bylo ve městě evidováno 1 766 nezaměstnaných osob, míra nezaměstnanosti činila 3,16. Tato úroveň v dalších letech rychle rostla, v roce 1999 dosáhla maximální hodnoty 8,3 (VIII/1999). Od té doby mírně klesá 7,7 (IX/2001), přičemž stále osciluje kolem celorepublikového průměru.

Tendence ve vývoji zaměstnanosti

V souvislosti s přechodem silných ročníků obyvatel narozených v polovině 70. let do věku práceschopného obyvatelstva (ukončení přípravy na zaměstnání) dochází k dočasnému

nárůstu osob v produktivním věku, který bude v následujících letech postupně stagnovat a posléze dojde k jeho poklesu ve prospěch počtu osob v důchodovém věku. Tento proces ovlivní vývoj nezaměstnanosti. Na základě výše uvedených skutečností lze očekávat:

- Pokračování poklesu zaměstnanosti důchodců a žen.
- Změny územního rozložení pracovních příležitostí, v důsledku změn ve struktuře pracovních příležitostí (přesuny ve prospěch terciární sféry), které budou vytvářet nové nároky na dopravu ve městě.
- Pokračování poklesu zaměstnanosti v odvětvích sekundárního sektoru ve prospěch terciární sféry.
- Koncentraci pracovních příležitostí do centrální části města (tzv. širší centrum) a vznik nových lokálních koncentrací pracovních příležitostí v oblasti rozvoje průmyslových zón a obchodních středisek nadměstského významu.
- Pokles pohybu obyvatelstva za prací do Liberce i mimo Liberec, v důsledku transformace hospodářství a změn v rozložení pracovních příležitostí, přičemž lze předpokládat, že i přesto bude z hlediska pohybu za prací město ziskové.
- Významný pokles počtu osob v produktivním věku, po přechodném nárůstu této věkové skupiny do r. 2007, a zpomalení procesu snižování ekonomické aktivity důchodců. Posun věku odchodu do důchodu je z hlediska udržení ekonomického potenciálu území nezbytný.
- Nutnost procesu rekvalifikace zaměstnanců ve prospěch progresivních oborů.
- Míra nezaměstnanosti se bude nadále zvyšovat a bude oscilovat kolem republikového průměru. Její další vývoj bude vedle obecných tendencí ovlivněn schopností města a státu vytvořit podmínky pro vznik nových pracovních příležitostí.
- Pro udržení ekonomického potenciálu města a zaměstnanosti je nutno vytvořit 3 500 až 5 000 nových pracovních příležitostí.
- Výše ekonomické aktivity a zaměstnanosti obyvatel ve městě bude v horizontu řešení územního plánu odpovídat realizaci rozvojových záměrů území a skladbě obyvatel. Územní plán zajišťuje pro tyto záměry územní podmínky a rezervy.
- Nepříznivé tendence ve vývoji lze zastavit pouze aktivní politikou města a státu, která:
 - podpoří výstavbu bytů pro imigraci mladších obyvatel
 - podpoří rozvoj výrobních příležitostí cestou podpory a středního podnikání
 - podpoří přípravu a výstavbu průmyslových zón (předpoklad 3 500 - 5 000 nových pracovních příležitostí)
 - podpoří koncentraci schopných a vzdělaných osob ve městě cestou preference rozvoje Technické univerzity v Liberci a jejích perspektivních oborů a cestou získávání absolventů nabídkou a podporou dostupného bydlení.

Současná úroveň pohybu za prací nedosahuje hodnot typických pro předchozí období. V roce 2001 bylo evidováno cca 4 900 vyjíždějících. Likvidace některých závodů a provozů ve městě i v okolí a vznik řady privátních subjektů služeb přímo v místě bydliště snížila objem pohybu osob za prací. Došlo k omezení nejen mimoměstské vyjížděky za prací (Hamr, Stráž pod Ralskem, Jablonec nad Nisou), ale i pohybu uvnitř města.

Koncentrace zařízení především terciární sféry ve městě stahuje ekonomicky aktivní obyvatelstvo do města, kde je širší nabídka pracovních příležitostí. Připravovaný rozvoj výrobních aktivit v existujících výrobních areálech (výroba, služby, sklady) a ve vymezených průmyslových zónách vytváří předpoklad, že město Liberec zůstane z hlediska pohybu za prací aktivní a jeho atraktivita se ve výhledu dále zvýší. Odhady pohybových aktivit vycházejí ze sledování využití dopravních prostředků (MHD, ČAD, ČD) a mohou být ověřeny až v roce

2002 na základě definitivních výsledků sčítání 2001.

Pro potřeby bilancování občanské a technické vybavenosti ve městě Liberci bylo vyčísleno předpokládané rozmístění počtu obyvatel a počtu pracovních příležitostí v jednotlivých urbanistických obvodech. Jedná se o kvalifikovaný odhad, vycházející z předpokládaného rozvoje bytové výstavby v návrhovém období, z postupného zmenšování průměrné zabydlenosti bytů a z očekávaného rozvoje pracovních aktivit ve městě. Počet obyvatel je, vzhledem k časovému nesouladu lokálních maxim počtu osob v jednotlivých prostorech, nadhodnocen oproti prognózovaným hodnotám cca o 10 % na 108 500 osob. Skutečný vývoj může vzhledem k rozsahu, rychlosti a etapizaci výstavby doznat dalších změn.

V roce 2000 došlo v souvislosti s přípravou sčítání 2001 ke změně vymezení urbanistických obvodů. V souladu s metodikou MMR ČR byly vymezeny nové urbanistické obvody disjunktně sčítatelné do katastrálních území. Původní díly urbanistických obvodů byly změněny na samostatné urbanistické obvody, v případě drobných či „prázdných“ dílů (tzn. bez objektů) byly připojeny k sousedním urbanistickým obvodům v rámci katastrálního území. Rozmístění obyvatel s přepočtem na novou strukturu urbanistických obvodů je uvedeno v následující tabulce.

Rozmístění obyvatel a pracovních příležitostí dle struktury urbanistických obvodů 2001

Urbanistický obvod – číslo - název		Počet obyvatel			Pracovní příležitosti
2001	1991	SLBD 1991	SLBD 2001	Výhled 2015	Výhled 2015
001 - Centrum	001 A, B, C, D, E	3 974	3 619	3 500	10 300
002 - Keilův vrch	002 A, B, C	1 884	1 810	1 800	1 000
003 - Pod Nádražím	003 A	2 199	1 842	2 100	4 500
004 - Kristiánov	004 A, B, C	1 183	2 089	1 800	1 000
005 - Nerudovo náměstí	005	1 614	1 474	1 500	2 000
006 - Krajinská	006	2 619	2 454	2 400	900
007 - Žižkovo náměstí	007 A	2 847	2 570	2 600	1 000
008 - Výstaviště	008	106	79	50	200
009 - Lidové sady	009 B	19	31	0	100
010 - Horská	010	1 048	1 304	1 950	100
011 - Lomy	011	9	15	0	0
012 - Ruprechtice sever	012, 016 B	2 156	2 087	2 000	300
013 - Ruprechtice jih	013	4 248	3 783	3 800	300
014 - Nové Pavlovice	014	3 163	2 906	3 000	300
015 - Staré Pavlovice	015, 017 B	3 970	3 800	4 200	500
016 - Pavlovice sever	016 A	975	902	1 000	50
017 - Čistící stanice	017 A	39	46	20	100
018 - Růžodol I.	018	2 346	2 257	2 100	550
019 - U skládky	019	18	19	20	2 000
020 - Letiště	020	5	1	0	100
021 - Františkov	021, 003 B	4 243	4 095	3 900	1 000
022 - Janův Důl	022 A	928	882	800	400

023 - Horní Růžodol	023 A, 027 B	1 035	1 081	1 300	550
024 - Hanychov	024 A	1 649	1 740	3 300	500
025 - Ještěd	025 A	0	7	0	50
026 - Hanychov - průmysl	026 A	029	104	100	800
027 - Nádraží	027 C	33	28	100	1 300
028 - Rochlice - jih	028	1 319	1 225	1 200	1 000
029 - Rochlice - sever	029 A	3 912	3 451	4 120	550
030 - U Nisy	030 A	79	99	50	600
031 - U Nisy - sever	031 A, 031 C	189	220	200	100
032 - Perštýn	032 A, 032 C	2 192	2 075	300	2 000
033 - Králův Háj	033 A	3 169	2 825	2 800	350
034 - Husova	034 A, 034 C	2 484	2 284	2 200	500
035 - Nemocnice	035 A, B	315	247	200	1 400
036 - Vysoká škola	036	25	29	0	700
037 - Harcov I.	037	1 138	1 276	1 600	1 100
038 - Kunratická	038	4 287	3 839	4 000	100
039 - Harcov II.	039	72	101	500	100
040 - Harcov polesí	040 A, B	313	437	500	100
041 - Kateřinky	041	369	426	300	300
042 - Rudolfov	042	82	90	100	100
043 - U Ostašova	043 A	1	5	-	500
044 - Horní Hanychov	044 A	694	868	1 200	400
045 - Ostašov	045, 043 B	508	504	500	150
046 - Karlinky	046, 044 B	176	242	200	100
047 - Horní Suchá	047	295	314	360	150
048 - Broumovská	048	4 355	3 949	4 000	150
049 - Vesec	049 část	3 780	4 101	6 600	1 000
050 - Doubí	050	2 495	2 571	2 400	700
051 - Malé Doubí	051 část	200	210	300	200
052 - Pilínkov	052	657	691	600	1 200
053 - Hluboká	053	9	13	0	0
056 - Kunratice	056	75	101	100	200
057 - Vratislavice střed	057	2 747	2 666	3 200	500
058- Vratislavice průmysl	058	170	235	200	1 000
059 - U cihelny	059	673	657	600	500
060 - Zelené údolí	060 B	0	140	800	100
061 - Nová Ruda sever	061	390	463	1 400	100
062 - Prosečský hřeben	062	42	33	20	0
063 - Tyršův vrch	063	1 280	1 290	1 500	100
064 - Císařský kámen	064	229	263	300	150
065 - Karlov p. Ještědem	065 A, B	95	145	100	0

066 - Machnín	066	886	941	1 050	300
067 - Bedřichovka	067	100	54	50	200
068 - Krásná Studánka	068	603	677	600	200
069 - Radčice	069	477	523	500	120
078 - Nová Ruda střed	078	447	380	600	120
079 - Rochlice střed	079	6 069	6 756	6 900	200
080 - U pivovaru	080	76	72	50	500
081 - Javorová	007 B	1 148	1 051	1 200	600
082 - U jezírka	009 A	0	0	0	0
083 - Jeřáb	022 B, 023 B	2 403	2 492	1 920	300
084 - U Janova Dolu	022 C	240	241	280	300
085 - H. Růžodol - západ	024 B	1 275	1 228	1 100	50
086 - Rochlice - západ	024 C	2 633	2 390	2 200	50
087 - Janův Důl za tratí	024 D	229	245	200	50
088 - Černá Hora	025 B	0	0	0	0
089 - Rochlice průmysl	026 B, 023 C, 027 A	60	57	30	1 700
090 - Hradební	029 B	661	650	680	150
091 - U Nisy střed	030 B, 031 B	125	56	50	400
092 - Aloisina výšina	033 B	1 346	1 220	1 200	150
093 - Wolkerova	034 B	769	664	600	20
094 - U vysílačky	060 A	70	658	800	40
095 - Pod Novou Rudou	032 B, 033 C	101	89	100	20
096 - Doubí průmysl	051 část	34	36	50	3 000
097 - Špičák	049 část	101	116	100	150
098 - K Dlouhému Mostu	049 část	90	93	100	50
CELKEM		101 049	99 832	108 500	54 770

Pozn.: A, B, C - označují díly převodních urbanistických obvodů, které tvoří nově vymezený urbanistický obvod a umožňují přepočty výsledků sčítání 1991 na 2001.

Výhledové počty obyvatel a pracovních příležitostí vycházejí z předpokládaných záměrů rozvoje města, lokalizace bytové výstavby a rozmístění kapacit výroby a občanské vybavenosti v území.

4.3. BYTOVÝ FOND

Základní informace o počtu a struktuře bytového fondu vyplývají z výsledků sčítání SBDL 1991. Přestože došlo po roce 1990 k oddělení několika malých obcí, zůstávají základní charakteristiky bytového fondu bez výrazných změn.

Charakteristika bytového fondu - 1991			
Ukazatel		Absolutní	Relativní
Počet bytů		41 360	100,0 %
z toho	Trvale obydlených	39 350	95,0 %

	Neobydlených	2 000	5,0 %	
Počet domů		10 439	100,0 %	
Počet trvale obydlených domů		9 755	93,4 %	
z toho	Rodinné domy	-	62,0 %	
	Bytové domy	-	35,5 %	
	Ostatní	-	2,5 %	
Vlastnické vztahy			domy	byty
Soukromé		-	60,0 %	25,2 %
Státní a obecní		-	32,0 %	45,3 %
Družstevní			7,0 %	29,5 %
Podlažnost				
1 - 2 podlaží		-	70,0 %	
3 - 4 podlaží		-	20,0 %	
5 a více (převážně panelové)		-	10,0 %	
Velikostní skladba bytů				
1 + 1		7 805	19,8%	
1 +2		11 520	29,3%	
1 +3		14 206	36,1%	
1+ 4		5 819	14,8%	
Kategorizace bytů				
I		29 715	74,1%	
II		7 222	18,4%	
III		1 551	3,9%	
IV		1 402	3,6%	
Rok výstavby				
1919		9 386	23,8%	
1920 – 1945		7 033	17,9%	
1946 – 1970		5 489	14,0%	
1971 – 1991		17 442	44,3%	
Ukazatele úrovně bydlení				
Počet osob / byt			2,59	
Obytná plocha (m ²) / byt			43,20	

Obytná místnost / byt		2,52	
Počet osob / obytná místnost		1,03	
Obytná plocha (m ²) / osobu		16,70	
Podíl přelidněných bytů		32,70	
Byty napojené	na plyn	49,9	
	ÚT + ET	78,5	
	veřejná kanalizace	67,4	
	veřejný vodovod	87,1	

Charakteristika bytového fondu - 2001- předběžné výsledky			
Ukazatel		Absolutní	Relativní
Počet bytů		42 704	100,0 %
z toho	Trvale obydlených	39 509	92,5 %
	Neobydlených	3 195	7,5 %
Počet domů		10 749	100,0 %
Počet trvale obydlených domů		9 993	93,0 %
z toho	Rodinné domy	-	67,5 %
	Bytové domy	-	30,0 %
	Ostatní	-	2,5 %
Ukazatele úrovně bydlení			
Počet osob / byt		2,53	
Obytná místnost / byt		2,55	
Počet osob / obytná místnost		0,99	

Dostupné údaje ze sčítání 2001 potvrzují, že po roce 1990 došlo v Liberci, podobně jako v celé ČR, k výraznému omezení bytové výstavby. Zastavení státem podporované výstavby (KBV) vedlo k omezení výstavby bytů pouze na individuální výstavbu rodinných domků a výstavbu obytných viladomů privátními sektory. V souvislosti se snížením objemu nové výstavby po roce 1991 došlo i k výraznému omezení úbytku bytů. Tento vývoj významně neovlivnil uvedené charakteristiky bytového fondu. Současná potřeba bytů je určována počtem a věkovou skladbou obyvatelstva, počtem censových domácností, úrovní zabydlenosti bytů a současně i kvalitou stávajícího bytového fondu (počtem nevyhovujících bytů) a ekonomickou silou obyvatelstva, která ovlivňuje standard bydlení v řešeném území.

Výhledová potřeba bytů je závislá na:

- očekávaném vývoji počtu obyvatel a jeho věkového složení
- vývoji počtu, průměrné velikosti a skladby censových domácností
- vývoji ukazatele zabydlenosti bytů, který závisí na ekonomickém potenciálu společnosti

- odpadu bytového fondu v území
- vývoji standardu bydlení v ČR a v řešeném území podmíněném ekonomickými a investičními možnostmi.

Rozhodující znaky domovního a bytového fondu (1999):

- přetrvává kvantitativní nedostatek bytů
 - cca 3 000 cenových domácností bez bytu (7 % soužití CD) · kvalitativní nedostatky bytového fondu
 - 7,5 % nevyhovujících bytů (III. a IV. kategorie)
 - 23,7 % v bytech starších 80-ti let (za hranicí životnosti)
 - nedostatky v technickém vybavení domů a bytů (kanalizace, plyn)
 - výrazná zanedbanost údržby bytového domovního fondu
- nesoulad velikostní skladby bytů s potřebnou skladbou způsobuje neefektivní využití bytového fondu, ovlivněno nefungujícím trhem s byty
- masivní privatizace obecního bytového fondu (cca 70 %)
- zahájení nových forem výstavby bytů privátními investory za podpory státu a města.

Bilanční úvahy předpokládají:

- Úroveň bydlení, plošný standard a charakter zástavby se bude při obecně rostoucím standardu bydlení významně diferencovat v závislosti na ekonomické úrovni a společenském statusu skupin obyvatel.
- Část bytů v panelové výstavbě bude využita pro potřeby sociálního bydlení.
- V souvislosti se změnami ve věkovém složení obyvatel a se změnami ve velikostní struktuře cenových domácností dojde k nárůstu požadavků na malometrážní plně vybavené byty pro potřeby obyvatel v důchodovém věku. Z tohoto důvodu bude nutno část potřeby bytů řešit formou výstavby bydlení starých lidí, pensionů či domů soustředěné péče.
- Potřeby nájemních bytů vyplývající z koncepce bytové politiky města bude řešen návrhem výstavby vyšším podílem bytů v bytových domech.
- Problematiku ubytování bezdomovců, případně jiných problémových skupin, nelze řešit výstavbou nových objektů, ale využitím existující zástavby (úprava objektů na holobyty, ubytovny apod.). Tato problematika je předmětem bytové politiky města, ne úkolem územního plánu.

Vyčíslení potřeby bytů

Současný stav			
Současný stav	1996	1999	
Počet obyvatel	100 400	99 588	
Počet bytových jednotek	40 060	40 300	
Počet cenových domácností	42 500	42 900	
Výhledový počet obyvatel			
Dle prognózy	2010	2015	2015 (včetně rezervy)
I. Varianta - střední	99 200	98 500	102 000
II. Varianta - optimistická	99 700	99 400	104 000
Počet cenových domácností	45 300	45 500	46 500

Normativní potřeba bytů			
Dle prognózy	2010	2015	2015 (včetně rezervy)
Celkem	43 400	44 200	45 200
Potřeba nových BJ dle 1999	3 020	3 820	4 820
Potřeba nových BJ dle 1996	3 340	4 140	5 200

Vývoj v letech 1991 - 1999	1991 - 1996	1997 - 1999	1991 - 1999
Nová výstavba	1420	4001	820
Úbytek bytů	440	80	520
Čistý přírůstek	980	320	1300
Přesun do I. a II. kategorie	460	80	540

Očekávaný odpad 1999 - 2015	Varianta I	Varianta II
Demolice	80	850
Ostatní	850	880
Celkem	1650	1 730

Modernizace bytového fondu 1999 - 2015	500 - 700 BJ
Změna využití 1999 - 2015 : rekreace na bydlení	150 - 300 BJ
nebytové na bydlení	100 - 170 BJ
Celkem	250 - 470 BJ

Teoretická potřeba bytů celkem 1999 – 2015	Varianta I	Varianta II
Pro pokrytí dle demografického vývoje	3 820	4 820
Pro pokrytí odpadu bytového fondu	1730	1730
Celkem	5550	6550 BJ

NÁVRH ŘEŠENÍ:

- Návrh územního plánu pokrývá potřebu 8 030 bytových jednotek. Navýšení potřeby bytů oproti vyčíslené teoretické potřebě (tj. 5 550 - 6 550) vyplývá z požadavků samosprávy Města Liberec vytvořit plošnou rezervu a vytvořit investiční podmínky pro vyšší počet bytů než odpovídá teoretické potřebě.
- Bytový problém je řešen novou zástavbou na nových plochách, přestavbou objektů v zastavěném území, nástavbou a vestavbou stávajících objektů, modernizací a rekonstrukcí starého bytového fondu. Nabídka je doplněna plochami pro umístění objektů pro péči a bydlení starých lidí (domy soustředěné péče a domovy důchodců).
- Požadovaný počet bytových jednotek je řešen:
 - novou výstavbou a přestavbou
 - změnou využití
 - výstavbou bytů v bytových domech
 - výstavbou rodinných domků.
- Nástavby jsou navrženy na 4 podlažní nebo na maximálně 6-ti podlažní panelové objekty, vestavby do 2 - 3 podlažních objektů. Jejich rozsah a lokalizaci shrnuje tabulka Lokalizace výstavby bytů.

- Modernizace bytů je formou revitalizace bytového fondu, která mění kategorizaci vybavení bytu, snižuje odpad bytového fondu a společně s rekonstrukcí prodlužuje životnost objektů. S modernizací bytového fondu lze počítat v okrajových částech města (RD) a v oblastech koncentrace starších bytových domů v širším centru města.
- Regeneraci bytového fondu v objektech stavěných panelovou technologií územní plán akceptuje jako formu stabilizace bytového fondu, který prodlužuje životnost bytových objektů a zkvalitňuje úroveň bydlení. S demolicí panelových objektů se v horizontu územního plánu nepočítá.
- Bydlení pro seniory je specifickou formou řešení bytové potřeby pro starší obyvatelstvo. Je navrženo jako součást bytové zástavby v dopravně přístupných lokalitách.

Návrh řešení struktury bytové potřeby v letech 1999 - 2015

Druh zástavby	Počet bytů	Poznámka
Bytové domy	4 892	včetně viladomů
Rodinné domy	2 138	
Polyfunkční objekty	400	
Nástavby, vestavby	600	
Celkem	7 430	
Bydlení seniorů	600	domy s pečovatelskou službou, domovy důchodců
Celkem výstavba	8 030	
Modernizace byt. fondu	700	
Změna využití na byty	470	
Celkem	1 170	

Z uvedeného počtu v tabulce je v současnosti rozestavěno cca 1200 BJ. Počet bytů dokončovaných ročně se pohybuje v posledních letech cca 200 BJ. Tyto počty jsou z hlediska řešení bytového problému nedostatečné, neřeší okamžitou potřebu, prohlubují deficit a odsouvají řešení bytového problému do dalšího období. Koncepce bytové politiky doporučuje zvýšit počet dokončených bytů na 400 BJ/rok. Včasný dokončení rozestavěných bytů a urychlená příprava realizace výstavby na dalších plochách může zmíněný nepříznivý vývoj zastavit. Návrh územního plánu pro toto řešení lokalizuje dostatečný rozsah rozvojových ploch. Prostory navržené výstavby bytů, rekonstrukce objektů, vestaveb a nástaveb bilancované do detailu urbanistického obvodu shrnuje tabulka Lokalizace výstavby bytů (viz závěr kapitoly).

- Pro návrhové období je potřebné dosáhnout ve městě 45 500 - 46 500 CD, v závislosti na počtu obyvatel a průměrné velikosti bytové domácnosti. Tento počet bytů znamená nárůst proti stavu v roce 1997 (zadání ÚPN) o cca 4 140 - 5 200 BJ, proti roku 1999 nárůst 3 820 - 4 820 BJ.
- V období 1997 - 1999 bylo dokončeno ve městě cca 400 BJ, úbytek III. a IV. kategorie je odhadován v rozsahu cca 80 BJ (změna způsobu využití, deklarovaný odpad, minimum demolice). Čistý přírůstek dosáhl v tomto období cca 320 BJ.

- Modernizace bytového fondu spojená převážně s rekonstrukcí objektů novými privátními majiteli je odhadována na cca 80 BJ. Potřeba náhrady nevyhovujících bytů v návrhovém období se tak snížila o 160 BJ a dosahuje cca 1 650 - 1 730 BJ. Rozsah modernizace a rekonstrukce bytového fondu v návrhovém období je bilancován v rozsahu 500 - 700 BJ.
- Realizace rekonstrukcí a revitalizací bytů v panelové zástavbě se v bilancích nezohledňuje. Bude vázána na uvažované nástavby panelových domů, které prodlouží životnost, zlepší kvalitu bydlení, bilančně se však neprojeví.
- Celková potřeba bytů pro období 1999 - 2015 dosahuje hodnoty v rozmezí 5 500 - 6 550 BJ.

SHRNUTÍ:

Návrh ÚPN lokalizuje výstavbu 8 030 BJ
z toho 2138 BJ v rodinných domech
4892 BJ v bytových domech

bilancuje odpad BF 1650 - 1730 BJ
modernizaci 500 - 700 BJ
změnu využití 250 - 470 BJ

Lokalizace bytové výstavby

UO	Lokalita výstavby	Počet bytů		Nástavba Vestavba	Poznámka
		Σ	z toho RD		
001	Na Ladech	46	-	-	P
	Papírová – Bednářská	38	-	-	P, PFD
	Široká	4	-	-	P, PFD
	Na Rybníčku	70	-	-	P v realizaci
	Barvířská – Lucemburská	100	-	-	P, PFD
	Šaldovo náměstí	32	-	-	P, PFD
	Zámečnická	10	-	-	P v realizaci
	Fûgnerova (Amadeus)	20	-	-	P
	Revoluční	6	-	-	PFD
	Frýdlantská (pod kinem)	20	-	-	P, PFD
	Blažkova	40	-	-	PFD
	Na Humnech	6	-	-	
	nástavby, vestavby	-	-	20	N
001	Σ	372	-	20	
002	Winterova	14	-	-	P
	Puchmajerova	4	-	-	
	Chrastavská	12	-	-	P, PFD

002		Σ	30	-	-	
003	1. máje (nad IPB)		30	-	-	P, PFD
	1. máje (nad hotelem)		30	-	-	P, PFD
	Oldřichova		12	-	-	
	Žitavská		18	-	-	PDF
003		Σ	90	-	-	
004	Sadová – Hvězdná		72	-	-	D
	Tyršova		133	-	-	D
	Komenského		6	-	-	
	Lipová – Na Bídě		19	-	-	P, PFD
004		Σ	230	-	-	
005	Vzdušná		12	-	-	P, D
	Rumjancevova		6	-	-	P
	Tkalcovská		12	-		P, PFD
	nástavby, vestavby		-	-	30	N
005		Σ	30	-	30	
006	Slunečná		10	-	14	P
006		Σ	10	-	14	
007			-	-	-	
	Budyšínská		12	-	-	PFD
008		Σ	12	-	-	
009		-	-	-	-	
010	U Slunečních lázní		40	40	-	v realizaci
	U Trianglu		25	25	-	v realizaci
	Mošnova – Ječmínkova		60	60	-	
	Horská I (bytové domy)		195	-	-	vč. PFD
	Dům pečovatelské služby		70	-	-	
	Krkonošská		10	10	-	
	Horská II (RD)		25	25	-	
	rozptyl		25	25	-	v realizaci
010		Σ	450	185	-	
011		-	-	-	-	
012	Věkova		5	5	-	D
	Strážní		15	15	-	
	Hrabalova		10	10	-	v realizaci
	Hlávková		8	8	-	
	rozptyl, nástavby		22	22	20	N, R
012		Σ	60	60	20	
013	svahy - přestavba		30	-	50	
013		Σ	30	-	50	

014	rozptyl, nástavby	10	-	20	R, N
014	Σ	10	-	20	
015	Polní I (bytové domy)	180	-	-	
	Polní II (RD)	22	22	-	
	Na Mlýnku	40	40	-	v realizaci
	za stadionem	30	30	-	
	Selská	18	18		12 BJ dostavěno
	nástavby			20	N
015	Σ	290	110	20	
016	-	-	-	-	
017	-	-	-	-	
018	Jánošíkova (zahrada)	22	22	-	
	Bosenská	5	5	-	v realizaci
	rozptyl	18	18	-	R
	U letiště	10	-	-	
	nástavby	-	-	10	N
018	Σ	55	33	10	
019	průmyslová zóna (pohotovostní byty)	15	-	-	
019	Σ	15	-	-	
020	-	-	-	-	
021	Hraničná	14	-	-	v realizaci
	Domov důchodců	200	-	-	v realizaci
	nástavby	-	-	30	N
021	Σ	214	-	30	
022	nástavby	-	-	20	N
022	Σ	-	-	20	
023	u stadionu (I + II)	229	-	-	v realizaci
	rozptyl	12	12	-	R
023	Σ	241	12	-	
024	Strakonická I	51	51	-	v realizaci
	Erbenova	24	24	-	
	Irkutská (VPK)	106	-	-	v realizaci
	Nad kravínem	102	102	-	v realizaci
	Irkutská	9	9	-	v realizaci
	Strakonická II	30	30	-	
	rozptyl	28	28	-	v realizaci
	nad TSML (přestavby)	40	-	-	
	nástavby	-	-	20	N
024	Σ	390	244	20	
025	-	-	-	-	

026	u Liazu	6	6	-	
	Markytánská	4	4	-	
026	Σ	10	10	-	
027	Nádraží (pohotovostní bydlení)	20	-	-	
027	Σ	20	-	-	
028	rozptyl	10	-	-	R
	nástavby	-	-	20	N
028	Σ	10	-	20	
	rozptyl	18	18		R, v realizaci
	nástavby	-	-	28	N
029	Σ	18	18	28	
030		-	-	-	
031	přestavba	28	-	-	
031	Σ	28	-	-	
032	Perštýn	250	-	-	
	Svatoplukova	48	-	-	v realizaci
	u hřiště	4	-	-	
	nástavby	-	-	6	N
032	Σ	302	-	6	
033	Nástavby	-	-	10	N
033	Σ	-	-	10	
034	Vrbova	14	-	-	D
	Husova I	8	-	-	
	Husova II	4	-	-	
	rozptyl	2	-	-	R
	nástavby	-	-	12	N
034	Σ	28	-	12	
035	-	-	-	-	
036	-	-	-	-	
037	Sluneční stráň I	66	-	-	v realizaci
	Sluneční stráň II	61	-	-	
	rozptyl	23	23	-	R
037	Σ	150	23	-	
038	Vlčí vrch	20	20	-	
	nástavby	-	-	20	N
038	Σ	20	20	20	
039	Na Skřivanech	100	-	-	
	Jizerská	10	10	-	v realizaci
	rozptyl	20	20	-	v realizaci
	Dům pečovatelské služby	180	30	-	

039		Σ	210	60	-	
040	Kadlická I		40	40	-	v realizaci
	Kadlická – terasy		40	40	-	
	Za Vřesovou		11	11	-	
	rozptyl (Lukášovská)		14	14	-	R
040		Σ	105	105	-	
041	Nad Pianovkou		11	11	-	v realizaci
	rozptyl		10	10	-	R
041		Σ	21	21	-	
042	rozptyl		6	6	-	R
042		Σ	6	6	-	
043		-	-	-	-	
044	K Bucharce		20	20	-	
044	pod Ještědem		34	34	-	v realizaci
	Sáňkařská		23	23	-	
	nad dálnicí		25	25	-	
	rozptyl		18	18	-	v realizaci
044		Σ	120	120	-	
045	Malinová		10	10	-	
	rozptyl		5	5	-	v realizaci
045		Σ	15	15	-	
046	U kulturního domu		10	10	-	
	Sibiřská		15	15	-	
	rozptyl		15	15	-	v realizaci
046		Σ	40	40	-	
047	rozptyl		10	10	-	
047		Σ	10	10	-	
048	Vlnařská		330	-	-	
	Poutnická		33	-	-	
	rozptyl		5	5	-	
	nástavby		-	-	12	
048		Σ	378	5	12	
049	Za Metou (Zahradní město)		425	25	-	
	Šumná – Dlouhá (Zahradní město)		210	50	-	
	Kašparova (Zahradní město)		15	15	-	
	Pod Vyhlídkou (Zahradní město)		350	120	-	
	Na Kopci		80	80	-	
	Vyhlídková		40	20		
	rozptyl		30	30	-	
049		Σ	1150	340		

050	Hodkovická	12	-	-	
	obchodní centrum (pohotovostní byty)	10	-	-	
	nástavby	-	-	40	N
050	Σ	22	-	40	
051	Puškinova I	18	18	-	v realizaci
	rozptyl	12	12	-	R
051	Σ	30	30	-	
052	Maškova	5	5	-	
	černého – BD	12	-	-	
	černého – RD	20	20	-	
	Puškinova	16	-	-	
052	vestavby	-	-	7	N
052	Σ	53	25	7	
053	-	-	-	-	
056	rozptyl	10	10	-	R
	IZS (pohotovostní bydlení)	100	-	-	
056	Σ	110	10	-	
057	Nad sokolovnou	420	30	-	
	Náhorní	210	-	-	
	Náhorní – dům pečovatelské služby	70	-	-	
	dostavba Tanvaldská	10	-	-	
	rozptyl	10	10	-	R
	nástavby	-	-	25	N
057	Σ	720	40	25	
058	-	-	-	-	
059	U pekáren	34	34	-	
	Pivovarská	15	15	-	v realizaci
	rozptyl	6	6	-	R
059	Σ	55	55	-	
060	Zelené Údolí I (nad hotelem)	270	-	-	v realizaci
	Zelené Údolí II (za pumpou)	235	36	-	
	U Síla	120	-	-	
060	Σ	625	36	-	
061	Bermia	33	33	-	* v realizaci
	Sladovnická	100	-	-	
	Východní	150	-	-	
	Zavřená	10	10	-	
	pod Kunratickou	30	30	-	
	rozptyl	30	30	-	R, v realizaci

061		Σ	353	106	-	
062		-	-	-	-	
063	Dlouhomostecká		18	18	-	
	Tyršův Vrch		18	18	-	v realizaci
	Prosečská		40	40	-	
	nad rozc. Leknínová (u vodojemu)		24	24	-	
	Na Rozcestí		10	10	-	
063		Σ	110	110	-	
064	rozptyl		20	20	-	R
064		Σ	20	20	-	
065	Karlov – rozptyl		7	7	-	
065		Σ	7	7	-	
066	Centrum		8	8	-	
	Mokrá		7	7	-	* v realizaci
	K Bedřichovce		14	14	-	
	Tolstého		16	16	-	
	rozptyl		23	23		
066		Σ	68	68	-	
067	Bedřichovka – rozptyl		5	5	-	
067		Σ	5	5	-	
068	U statku		12	12	-	
	Švestková I, II, Rybízová		10	10	-	
	rozptyl		8	8	-	R
068		Σ	30	30	-	
069	Nad Lipou		24	24	-	
	U hřbitova		6	6	-	
	rozptyl		10	10	-	R
069		Σ	40	40	-	
078	Tanvaldská		40	40	-	
	U Vysílačky		100	-	-	PFD
078		Σ	140	40	-	
079	nad Vratislavickou		64	-	-	
	Buriánova - DPS		116	-	-	D
079			180	-	-	
080		-	-	-	-	
	Javorová		20	-	-	
	rozptyl		10	10	-	R
081		-	30	10		
082		-	-	-	-	
083	Americká		-	-	30	v realizaci

083		Σ	-	-	30	
084	rozptyl		5	5	-	R
084		Σ	5	5	-	
089	české mládeže		10	10	-	
089		Σ	10	10	-	
090	Hradební		50	-	-	
090		Σ	50	-	-	
091		-	-	-	-	
092		-	-	-	-	
093		-	-	-	-	
094	Zelené údolí III		170	74	-	
094			170	74	-	
095		-	-	-	-	
096	průmyslová zóna jih – pohotovostní		30	-	-	
096		Σ	30	-	-	
097	rozptyl		5	5	-	R
097			5	5	-	
098	rozptyl		5	5	-	R
098		Σ	5	5	-	
Celkem počet bytů			8 030	2 138	474	

Poznámka: D - dokončené byty
P - přestavba
R - rozptyl (převážně RD)
N - nástavby a vestavby
PFD - polyfunkční objekty

Z uvedeného počtu je v současné době (VI/2001) dokončeno 747 bytů, rozestavěno 1241 bytů (z toho 200 v domovech důchodců). Počty bytů a seznam lokalit odpovídá záměrům upřesněným pro návrh územního plánu (VI/2001).

4.4. ORGANIZACE ÚZEMÍ

Území města je, vzhledem ke své konfiguraci, charakteru zástavby a stupni urbanizace, nestejnorodé. Tyto podmínky ovlivnily organizační uspořádání území. Území města je rozděleno na 26 katastrálních území, 88 urbanistických obvodů, 33 částí obce, 11 městských sektorů.

Katastrální území

Katastrální území je technická jednotka, kterou tvoří místopisně uzavřený a v katastru nemovitostí společně evidovaný soubor nemovitostí vázaný na historicky samostatné obce. Toto vymezení neodpovídá současnému využití ani diferencovanému vývoji území.

Urbanistické obvody

Urbanistické obvody tvoří relativně homogenní celky, které respektují vývojové tendence a urbanistický charakter území. Tvoří mozaiku sídelních lokalit s přímou návazností na výsledky statistických šetření. Dělení území do urbanistických obvodů je využitelné pro bilanční výpočty potřeb technické a občanské vybavenosti, pro hodnocení kvality bydlení, základní demografická hodnocení, hodnocení kvality životního prostředí apod. Vymezení je v souladu s revizí urbanistických obvodů provedenou, dle metodiky MMR ČR, v roce 2000.

Části obce

Část obce je historicky administrativně vytvořená část, vázaná na jedno katastrální území, charakteristická jednou množinou čísel popisných, případně evidenčních. Neodpovídá současnému využití území a není vhodnou bilanční jednotkou pro zjišťování demografických charakteristik území.

Městské sektory

Území města je, dle charakteru území, charakteru využití, urbanistické hodnoty a z důvodu praktické realizace územního plánu rozděleno na městské sektory. Každý sektor je specifický svým charakterem, z kterého vycházejí podmínky jeho využití a uspořádání. Sektory jsou vymezeny urbanistickými obvody.

Dopravní sektory, dopravní oblasti

Shluky urbanistických obvodů charakteristické společnými dopravně-urbanistickými vlastnostmi tvoří 3 dopravní sektory (sever, východ, jih) a 11 dopravních oblastí.

Srovnatelnost jednotlivých organizačních jednotek - stav 2001

Sektor města	Urbanistický obvod	K. ú.	Část obce	Dopravní sektor/oblast
01 – centrum C	001 – střed	Liberec	I – V	S/01
	002 – Kailův vrch	Liberec	I – III	S/01
	003 – Pod nádražím	Liberec	III	S/01
	004 – Kristiánov	Liberec	I, IV, V	S/01
	005 – Nerudovo nám.	Liberec	I	S/03
	006 – Krajinská	Liberec	I	S/02
	031 – U Nisy - sever	Liberec	III, IV	S/01
	032 – Perštýn	Liberec	IV, V	V/05
	091 – U Nisy - střed	Horní Růžodol	VII	S/01
02 – severovýchod SV	007 – Žižkovo nám.	Liberec	I	S/03
	008 – Výstaviště	Liberec	I	S/03
	009 – Lidové sady	Ruprechtice	XIV	S/03
	034 – Husova	Liberec	I, V	S/03
	035 – Nemocnice	Liberec	I, V	S/03
	036 – Vysoká škola	Liberec	I	S/03
	041 – Kateřinky	Kateřinky	XVII	S/03
	042 – Rudolfovo	Rudolfovo	XXI	V/05
	010 – Horská	Ruprechtice	XIV	S/03

	011 – Lomy 081 – Javorová 082 – U Jezírka 092 - Wolkerova	Ruprechtice Ruprechtice Liberec Starý Harcov	XIV XIV I XV	S/03 S/03 S/03 S/03
03 – východ V	033 – Králův háj 037 – Harcov I 038 – Kunratická 039 – Harcov II 040 – Harcov polesí 056 – Kunratice 093 – Aloisina výšina	Liberec Starý Harcov Starý Harcov Starý Harcov Starý Harcov Kunratice Starý Harcov	V XV XV XV XV, XVI XXIV XV	V/04 V/04 V/04 V/04 V/04 V/06 V/04
04 – Rochlice R	029 – Rochlice – střed 048 – Broumovská 060 – Zelené údolí 061 – Nová Ruda - sever 078 – Nová Ruda – střed 079 – Rochlice – střed 090 – Hradební 094 – U vysílačky 095 – Pod Novou Rudou	Rochlice Rochlice Rochlice Vratislavice n/N Vratislavice n/N Rochlice Horní Růžodol Vratislavice n/N Rochlice	 VI VI VI XXX XXX VI VII XXX VI	 V/05 V/05 V/05 V/06 V/06 V/05 V/05 V/05 V/05
05 – jihovýchod JV	057 – Vratislavice – střed 058 – Vratisl. – průmysl 059 – U cihelny 062 – Prosečský hřeben 063 – Tyršův vrch 064 – Císařský kámen 080 – U pivovaru	Vratislavice n/N Vratislavice n/N Vratislavice n/N Vratislavice n/N Vratislavice n/N Vratislavice n/N	 XXX XXX XXX XXX XXX XXX XXX	 V/06 V/06 V/06 V/06 V/06 V/06 V/06
06 – jih J	028 – Rochlice – jih 030 – Dr.M.Horákové 049 – Vesec 050 – Doubí 052 – Pilínkov 053 – Hluboká 097 – Špičák 098 – K Dl. Mostu	Rochlice Rochlice Vesec Doubí Pilínkov Hluboká Vesec Vesec	VI VI XXV XXIV XXIV XXVIII XXV XXV	J/07 J/07 J/07 J/07 J/07 J/07 J/07 J/07
07 – jihozápad JZ	024 – Hanychov 025 – Ještěd 026 – Hanychov - prům.	D. Hanychov H. Hanychov D. Hanychov H. Hanychov	VIII XIX VIII XIX	J/08 J/08 J/08 J/08

	044 – Horní Hanychov 051 – Malé Doubí 085 – H. Růžodol- západ 086 – Rochlice – západ 087 – Janův Důl za tratí 096 – Doubí – prům.zóna 089č – Rochlice - prům.	Doubí H. Růžodol Rochlice Janův Důl Doubí Rochlice	XXIII VII VI IX XXIII VI	J/08 J/08 J/08 J/08 J/08 J/08
08 – západ Z	043 – U Ostašova prům. 045 – Ostašov 046 – Karlinky 047 – Horní Suchá 088 – Černá Hora	Růžodol I Ostašov Karlinky Horní Suchá Horní Suchá	XI XX XVIII XXII XXII	J/09 J/09 J/09 J/10 J/10
09 – Za nádražím N	021 – Františkov 022 – Janův Důl 023 – Horní Růžodol 027 – Nádraží 083 – Jeřáb 084 – U Janova Dolu 089č – Rochlice - prům.	Františkov Janův Důl Horní Růžodol Liberec Horní Růžodol Horní Růžodol Rochlice	X IX VII III VII VII VI	J/09 J/09 J/09 J/09 J/09 J/09 J/09
10 – severozápad SZ	017 – Čistící stanice 018 – Růžodol I 019 – U skládky prům. z. 020 – Letiště 065 – Karlov p.Ještědem 066 – Machnín 067 - Bedřichovka	Růžodol I Růžodol I Růžodol I Růžodol I Machnín Machnín Machnín	XI XI XI XI XXXV XXXIII XXXIV	S/11 S/11 S/11 S/11 J/10 J/10 J/10
11 – sever S	012 – Ruprechtice sever 013 – Ruprechtice jih 014 – Nové Pavlovice 015 – Staré Pavlovice 016 – Pavlovice sever 068 – Krásná Studánka 069 – Radčice	Ruprechtice Ruprechtice Nové Pavlovice Staré Pavlovice Staré Pavlovice Kr. Studánka Radčice	XIV XIV XIII XII XII XXXI XXXII	S/02 S/02 S/02 S/02 S/02 S/02 S/02

K. ú. - zkrácený název katastrálního území
Dopravní sektory - S sever, V východ, J jih